

การเจริญของเส้นใยหัดกระดาษ

เส้นใยหัดกระดาษใช้เวลาในการเจริญเต็มอาหารเพาะน้ำหนัก 800 -1,000 กรัม ประมาณ 30 -35 วัน จากนั้นเส้นใยค่อยๆ เริ่มเปลี่ยน เป็นสีส้มจนถึงน้ำตาลเข้มหรือสีดำ โดยเฉพาะเมื่อถูกอากาศและแสง ระยะเวลาการเจริญทางเส้นใยจนเริ่มให้ดอกเห็ดขึ้นกับสายพันธุ์ โดยเฉลี่ยใช้เวลาประมาณ 80 - 90 วัน

การเจริญของเส้นใยหัดขนขาว

คล้ายกับเห็ดลม แต่มีระยะเวลาการเจริญทางเส้นใยตั้งแต่เพาะเชื้อจนเริ่มให้ดอกเห็ด เฉลี่ย 20-30 วัน

โรงเรือนเปิดดอก

โรงเรือนเปิดดอกเห็ดกระดาษ ควรให้มีแสงผ่านเข้าภายในโรงเรือนได้ประมาณ 60 -70 เปอร์เซ็นต์ มีช่องเปิด - ปิด สำหรับถ่ายเทอากาศ อากาศด้วยแผงคาหรือพลาสติก หรือตาข่ายพรางแสง และในกรณีฤดูฝนควรมุงหลังคาด้วยวัสดุกันน้ำ

การเปิดถุงและการกระตุ้นให้เกิดดอก

เปิดจุดสำลีหรือตัดปากถุงวางในโรงเรือน ให้ความชื้นโดยการให้น้ำในโรงเรือนและบริเวณก้อนเชื้อ ให้มีความชื้นสัมพัทธ์ 70 - 80 เปอร์เซ็นต์ ระวังอย่าให้น้ำขังในถุง ปรับโรงเรือนให้มีสภาพร้อนชื้น อุณหภูมิประมาณ 33 - 36 องศาเซลเซียส หรือใช้แผ่นพลาสติกคลุมก้อนเชื้อไว้ประมาณ 2 - 3 วัน ดอกเห็ดจะเริ่มงอก จากนั้นเปิดแผ่นพลาสติกออก ปรับอุณหภูมิในโรงเรือนให้ลดลงมีอากาศถ่ายเทได้ดี ความชื้นสัมพัทธ์ 60-70 เปอร์เซ็นต์ มีแสงสว่างปานกลาง เพื่อให้ดอกเห็ดเจริญเติบโตต่อไป ในระหว่างให้ผลผลิต แต่ละครั้งเส้นใยเห็ดจะพักตัวประมาณ 15-20 วัน ส่วนเห็ดขนขาวจะทยอยให้ผลผลิต

การเก็บดอกเห็ด

ควรเก็บส่วนต่าง ๆ ของดอกให้หลุดออกจนหมด เพื่อป้องกันการเน่าเสียจากเศษ หรือส่วนของดอกเห็ดที่เสียดัดค้างอยู่ที่ก้อนเชื้อ ขนาดดอกเห็ดที่เก็บขึ้นกับความต้องการของผู้เพาะ ดอกเห็ดอ่อนจะมีราคาสูงกว่าดอกเห็ดที่บานเต็มที่ และมีความเหนียวน้อยกว่าเห็ดบานเห็ดขนขาว ควรเก็บดอกขณะที่หมวกเห็ดมีเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 3 เซนติเมตรเห็ดกระดาษ ควรเก็บดอกขณะที่หมวกเห็ดมีเส้นผ่าศูนย์กลางไม่เกิน 5 เซนติเมตร

กลุ่มวิจัยและพัฒนาเห็ด

สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ (ตึกโภชนาการ)
กรมวิชาการเกษตร เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 0-2579-0147 0-2561-4673 โทรสาร 0-2561-4673

การเพาะเห็ดขนขาว เห็ดกระดาษ

กลุ่มวิจัยและพัฒนาเห็ด
สำนักวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพ
กรมวิชาการเกษตร

การเพาะเห็ดขอนขาว

เห็ดกระด้าง

เห็ดถลม

เป็นชื่อที่เรียกกันทางภาคเหนือ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเรียกว่า เห็ดบด เห็ดขอนดำ หรือ เห็ดกระด้าง ในธรรมชาติมักพบขึ้นกับไม้เนื้อแข็ง เช่น ไม้เต็ง ริง เหียง ตะเคียน และไม้กระบาก เป็นต้น มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Lentinus polychrous* Lev.

เห็ดขอนขาว

มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Lentinus squarrosulus* Mont. ในธรรมชาติมักพบขึ้นบนไม้เนื้อแข็งเช่นเดียวกัน

วัสดุและอุปกรณ์

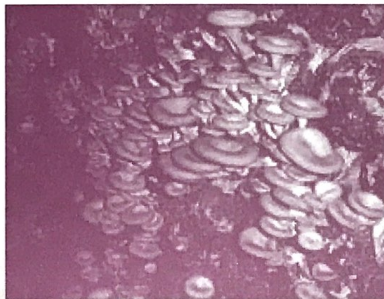
1. อาหารเพาะ
2. หัวเชื้อเห็ดกระด้าง
3. ถุงพลาสติกทนร้อนสำหรับเพาะเห็ดขนาด 7 x 13 นิ้ว 8 x 13 นิ้ว หรือ 9 x 13 นิ้ว
4. คอพลาสติกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 1 - 1.5 นิ้ว
5. สำลี ยางรัด
6. ถังน้ำไม่อัดความดัน
7. โรงเรือนหรือสถานที่ร่มเส้นใย และเปิดดอก

อาหารเพาะ

สูตรที่ 1		
ซีลี้อยแห้ง (ไม่ยางพารา ไม่มะขาม)	100	กิโลกรัม
รำละเอียด	3.5	กิโลกรัม
ปูนขาว หรือแคลเซียมคาร์บอเนต (หรือยิบซั่ม)	0.5 - 1	กิโลกรัม
หรือเพิ่มน้ำตาล	2 - 3	กิโลกรัม
ผสมน้ำ ปรับความชื้น	50 - 55	เปอร์เซ็นต์

สูตรที่ 2

ซีลี้อยไม้เบญจพรรณ	100	กิโลกรัม
แอมโมเนียมซัลเฟต	1	กิโลกรัม
ปูนขาว	1	กิโลกรัม
ผสมส่วนผสมทั้ง 3 ชนิด หมักกับน้ำประมาณ 2-3 เดือน กลับกองประมาณ 3 - 4 ครั้ง		
นำไปผสมกับรำละเอียด	3	กิโลกรัม
(หรือเพิ่มน้ำตาลทราย 2 กิโลกรัม)		
ปรับความชื้นประมาณ	50 - 55	เปอร์เซ็นต์

วิธีเพาะ

1. บรรจุอาหารเพาะลงในถุงพลาสติกทนร้อน กดให้แน่น สูงประมาณ 2/3 ของถุง
2. รวบปากถุง สวมคอพลาสติก พับปากถุงลงมา ดึงให้ตึง รัดยางให้แน่น อุดด้วยสำลี หุ้มทับด้วยกระดาษ หรือผ้าครอบพลาสติก
3. นำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 90 - 100 องศาเซลเซียส สม่ำเสมอ เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ชั่วโมง จากนั้นทิ้งให้เย็น
4. นำถุงอาหารที่นึ่งฆ่าเชื้อแล้ว มาใส่หัวเชื้อเห็ดที่เตรียมไว้ โดยทั่วไปจะเลี้ยงในเมล็ดข้าวฟ่าง ภูเขาไฟเมล็ดข้าวฟ่างกระจายออก และใส่ลงในถุงอาหารประมาณถุงละ 15 - 20 เมล็ด โดยปฏิบัติในที่สะอาด ไม่มีลมโกรก เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของเชื้อโรคและแมลง
5. นำไปวางในโรงเรือน หรือสถานที่สำหรับรมเส้นใย อุณหภูมิประมาณ 28 - 32 องศาเซลเซียส เพื่อให้เส้นใยเจริญ

